

Zwemvaardigheid 2024

Inzicht in het zwemdiplomabezit van kinderen van 6 tot en met 12 jaar

Eef Hollander

Vanaf 2012 biedt de Vrijetijdsomnibus (VTO) inzicht in het zwemdiplomabezit van kinderen (6-12 jaar) in Nederland. In deze factsheet beschrijven we op basis van deze data de ontwikkelingen van het zwemdiplomabezit tussen 2012 en 2024.

Een goede zwemvaardigheid draagt bij aan de zwemveiligheid van een kind (Postma & De Martelaer, 2019). Behaalde zwemdiploma's zijn een indicatie van de zwemvaardigheid. In Nederland zijn er veel verschillende zwemdiplomalijnen, maar allemaal met hetzelfde doel: het ontwikkelen van de zwemvaardigheid om veilig te kunnen zwemmen. In deze factsheet maken we gebruik van de indeling in zwemdiploma A, B en C.

De Nationale Raad Zwemveiligheid (NRZ) heeft de Nationale Norm Zwemveiligheid opgesteld. Volgens deze norm bezit je met alle drie de zwemdiploma's (A, B én C) voldoende vaardigheden om veilig te kunnen zwemmen in een zwembad met attracties en in buitenwater zonder stroming of grote golfslag (NRZ, 2023).

Neem voor meer informatie contact op met Eef Hollander.

86% van de kinderen (6-12 jaar) heeft in 2024 één of meerdere zwemdiploma's

38% van de kinderen (6-12 jaar) voldoet aan de Nationale Norm Zwemveiligheid

27% van de kinderen (6-12 jaar) is bezig met zwemles

Diplomabezit over de tijd

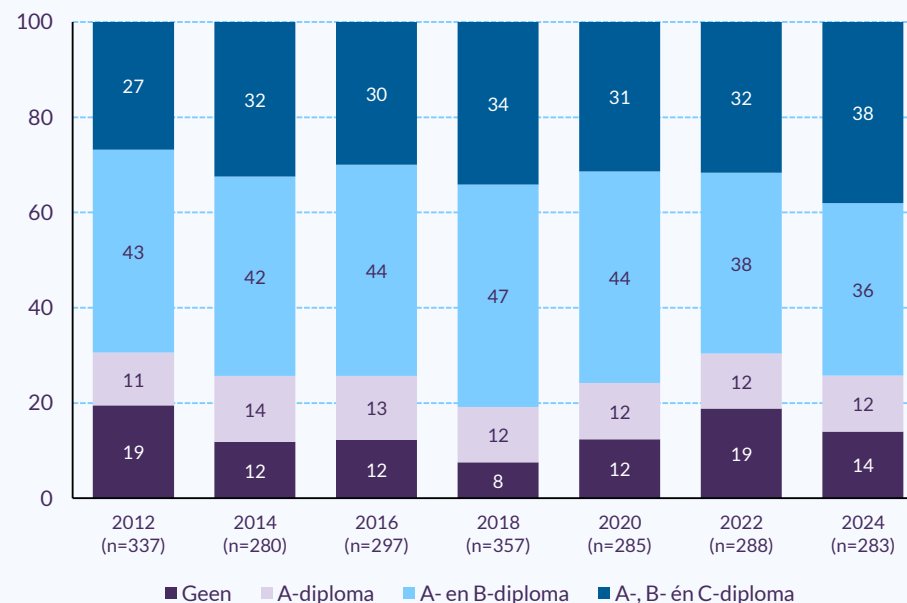
Aandeel kinderen met A-, B- én C-diploma stijgt

Steeds meer kinderen hebben een A-, B- én C-diploma. In 2024 hebben bijna vier op de tien kinderen (38%) alle drie de zwemdiploma's. In 2012 was dat nog maar één op de vier (27%; figuur 1).

Aandeel kinderen zonder zwemdiploma schommelt

Tussen 2012 en 2024 schommelt het percentage kinderen zonder zwemdiploma tussen de 8 procent (2018) en 19 procent (2012 en 2022). In 2024 heeft 14 procent van de kinderen van 6-12 jaar geen enkel zwemdiploma (figuur 1).

Figuur 1
Zwemdiplomabezit kinderen (6-12 jaar), 2012-2024
(in procenten)

Bron: CBS, Vrijetijdsomnibus (VTO), 2012, 2014, 2016, 2018, 2020, 2022, 2024.
Bewerking: Mulier Instituut.

Zwemvaardigheid 2024

Uitsplitsingen naar achtergrondkenmerken

Diplomabezit per leeftijdsgroep

Oudere kinderen hebben vaker zwemdiploma's

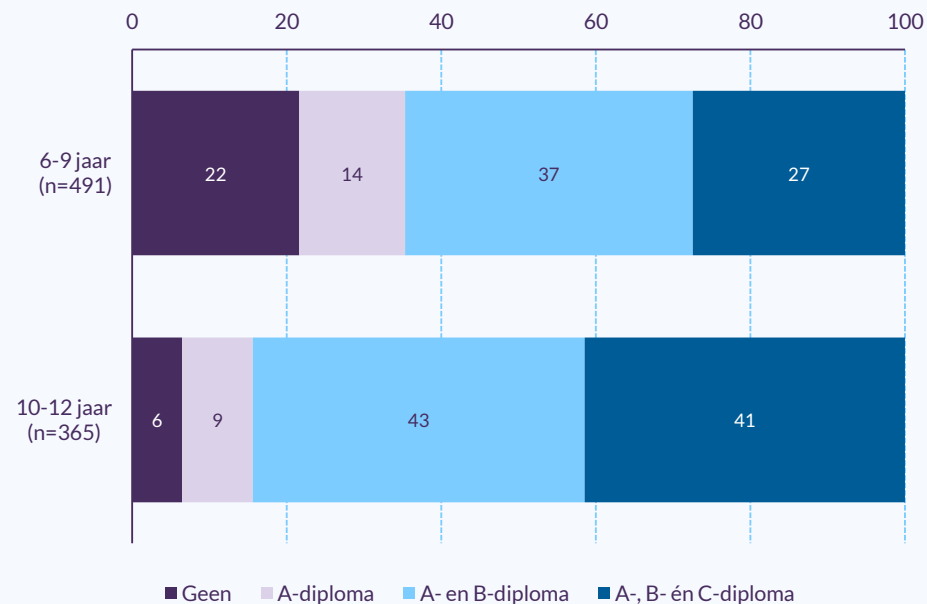
Naarmate kinderen ouder worden, heeft een groter aandeel één of meerdere zwemdiploma's. Ongeveer drie kwart (78%) van de kinderen van 6-9 jaar heeft minimaal één zwemdiploma. Onder kinderen van 10-12 jaar is dat 93 procent (figuur 2). Oudere kinderen hebben ook vaker alle drie de zwemdiploma's dan jongere kinderen (41% vs. 27%).

Diplomabezit jongere kinderen verandert meer

Het aandeel kinderen van 6-9 jaar met zwemdiploma A, B én C varieert sterk over de tijd. Meer dan bij kinderen van 10-12 jaar (figuur 3 en 4). Toch hebben steeds meer kinderen van 6-9 jaar een A-, B- én C-diploma. In 2024 heeft 34 procent van deze leeftijdsgroep alle drie de zwemdiploma's. In 2012 was dit slechts 13 procent.

Figuur 2

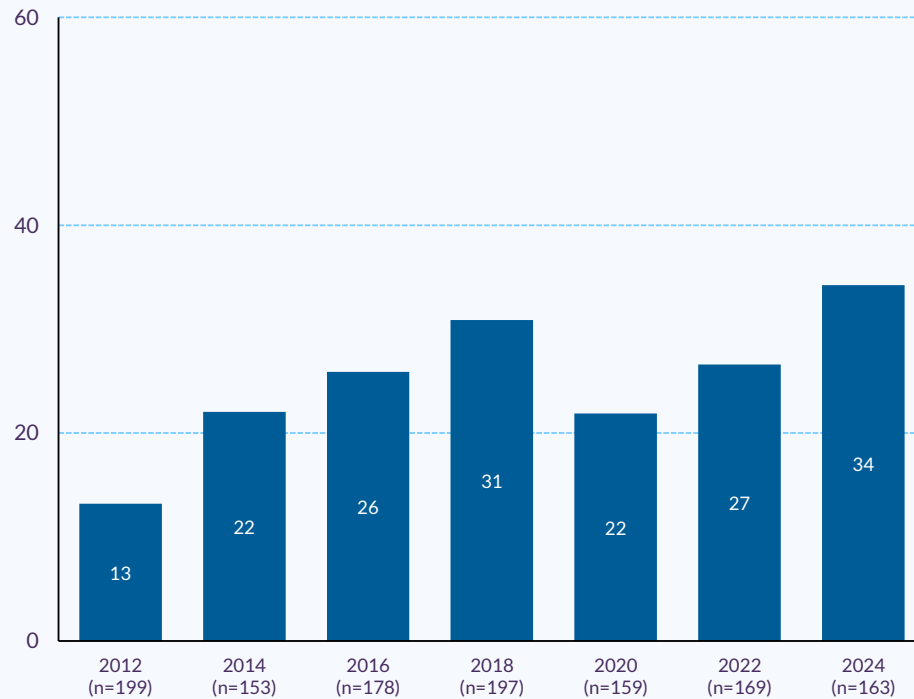
Zwemdiplomabezit kinderen (6-12 jaar) naar leeftijdsgroep, 2020-2024*
(in procenten)

Bron: CBS, Vrijetijdsomnibus (VTO), 2020, 2022, 2024. Bewerking: Mulier Instituut.

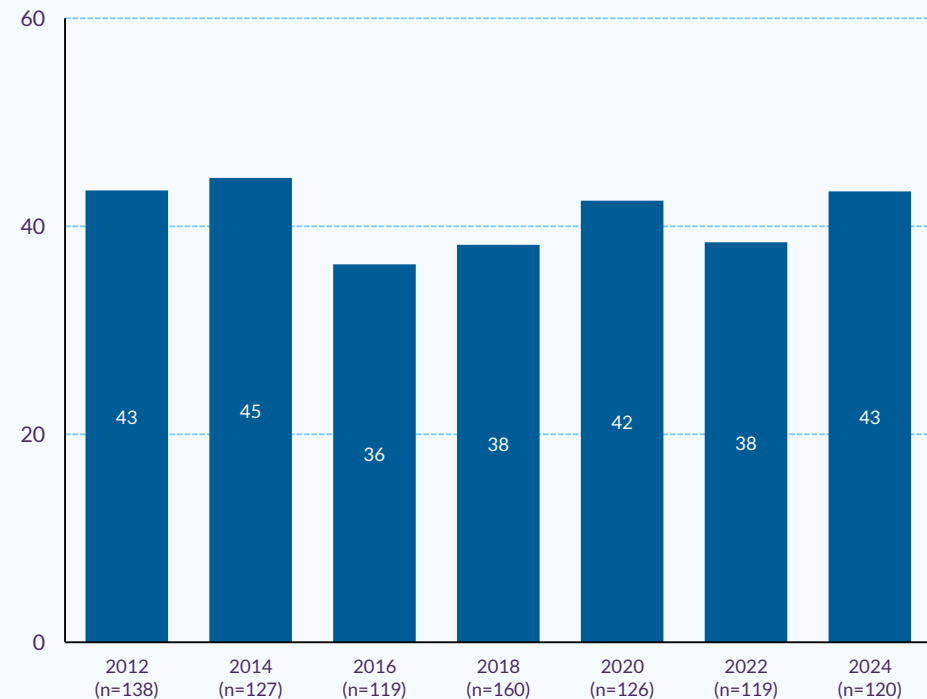
* Zie verantwoording.

Figuur 3
Aandeel kinderen (6-9 jaar) met A-, B- én C-diploma, 2012-2024
 (in procenten)

Bron: CBS, Vrijetijdsomnibus (VTO), 2012, 2014, 2016, 2018, 2020, 2022, 2024.
 Bewerking: Mulier Instituut.

Figuur 4
Aandeel kinderen (10-12 jaar) met A-, B- én C-diploma, 2012-2024
 (in procenten)

Bron: CBS, Vrijetijdsomnibus (VTO), 2012, 2014, 2016, 2018, 2020, 2022, 2024.
 Bewerking: Mulier Instituut.

Inkomen, migratieachtergrond en beperking

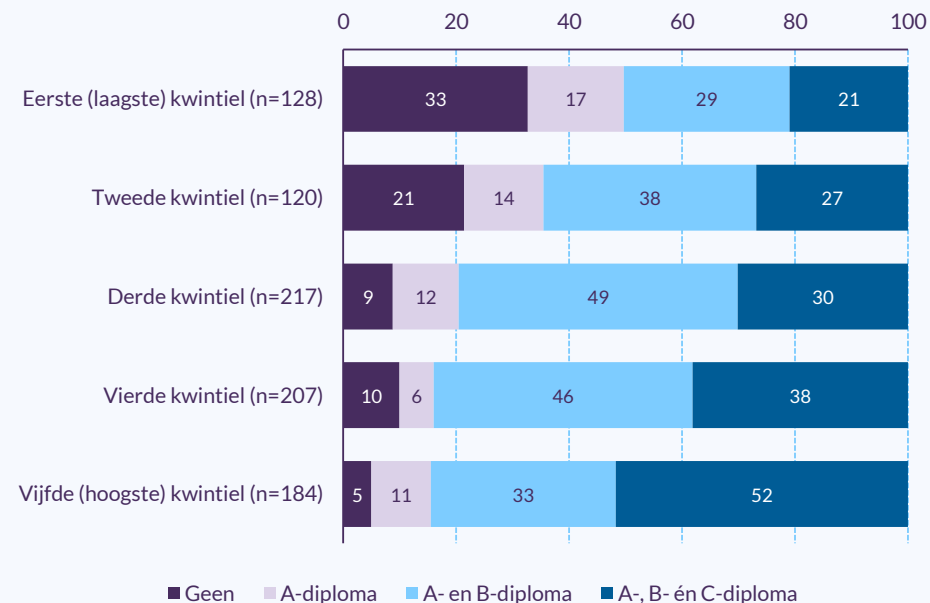
Het zwemdiplomabezit van kinderen van 6-12 jaar hebben we uitgesplitst naar inkomen, migratieachtergrond en wel of geen beperking. Daaruit blijken enkele verschillen:

- Kinderen uit huishoudens uit de laagste inkomensgroepen hebben vaker geen zwemdiploma dan kinderen uit huishoudens uit de hoogste inkomensgroep (figuur 5). Hetzelfde verschil is zichtbaar voor het bezit van alle zwemdiploma's (A, B én C).
- Kinderen met een migratieachtergrond, of van ouders met een migratieachtergrond, hebben vaker geen zwemdiploma dan kinderen zonder migratieachtergrond (figuur 6).
- Het zwemdiplomabezit van kinderen met een beperking verschilt niet significant ten opzichte van dat van kinderen zonder beperking (figuur 7).

Het zwemdiplomabezit per achtergrondkenmerk is niet veranderd tussen de metingen.*

* De metingen van 2014, 2016 en 2018 samen in vergelijking met de metingen van 2020, 2022 en 2024.

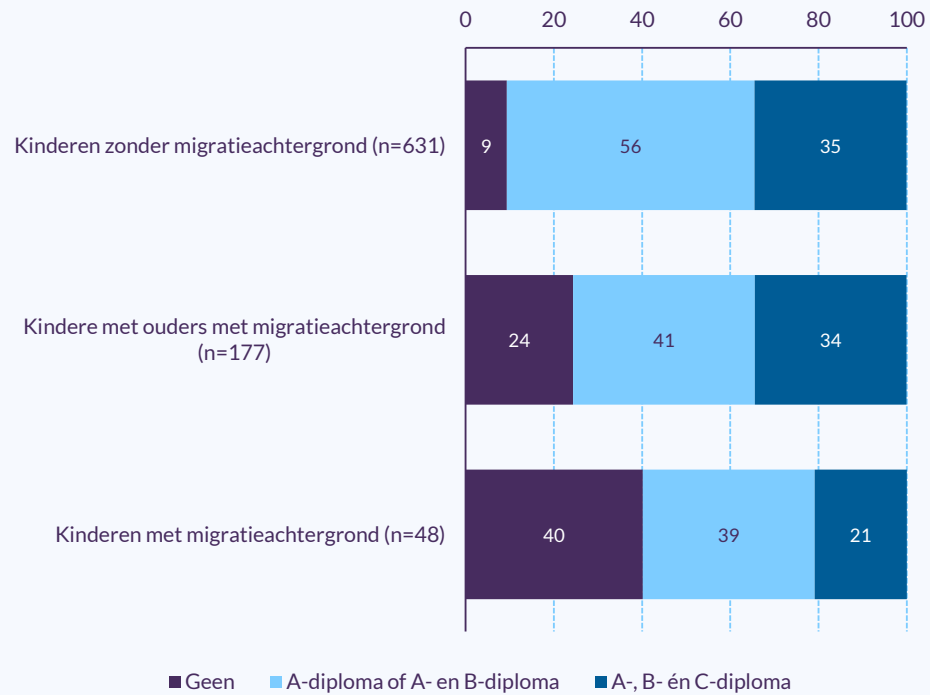
Figuur 5
Zwemdiplomabezit kinderen (6-12 jaar) naar inkomen, 2020-2024*
(in procenten)

Bron: CBS, Vrijtijdsomnibus (VTO), 2020, 2022, 2024. Bewerking: Mulier Instituut.

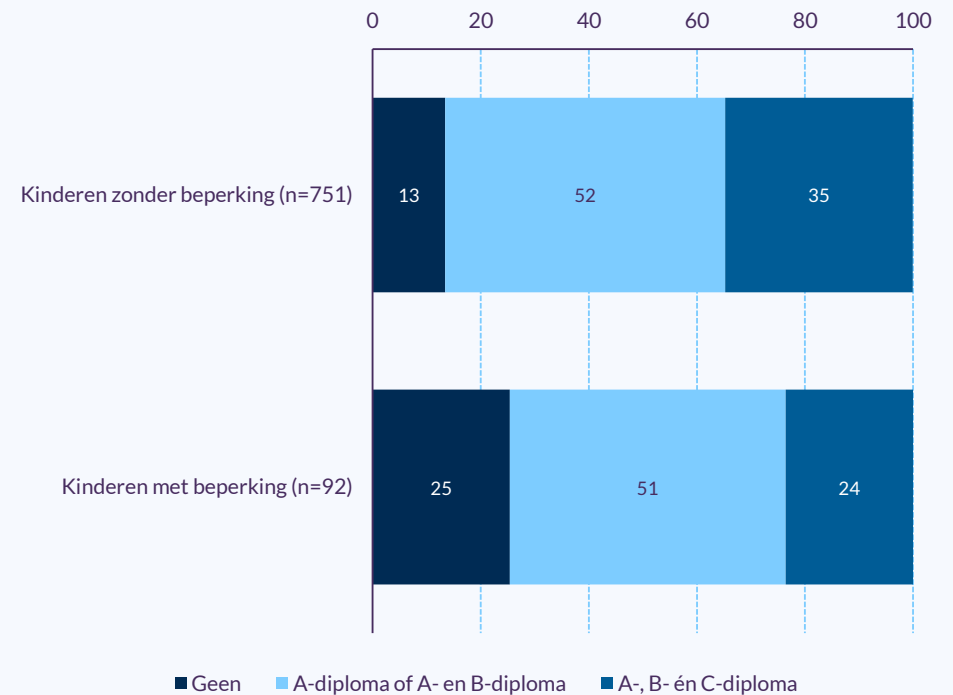
* Zie verantwoording.

Figuur 6
Zwemdiplomabezit kinderen (6-12 jaar) naar migratieachtergrond, 2020-2024*
 (in procenten)

Bron: CBS, Vrijetijdsomnibus (VTO), 2020, 2022, 2024. Bewerking: Mulier Instituut.
 * Zie verantwoording.

Figuur 7
Zwemdiplomabezit kinderen (6-12 jaar) naar beperking, 2020-2024*
 (in procenten)

Bron: CBS, Vrijetijdsomnibus (VTO), 2020, 2022, 2024. Bewerking: Mulier Instituut.
 * Zie verantwoording.

Zwemvaardigheid 2024

Conclusie

Conclusie en aanbevelingen

Steeds meer kinderen zwemveilig

Steeds meer kinderen van 6-12 jaar halen de zwemdiploma's A, B én C, waarmee zij voldoen aan de Norm Zwemveiligheid van de NRZ. De stijging komt met name door een toename van het zwemdiplomabezit onder kinderen van 6-9 jaar.

Aandeel kinderen zonder zwemdiploma schommelt

In 2024 hebben ongeveer vier kinderen van 6-12 jaar op een klas van dertig kinderen geen zwemdiploma. Dit aandeel schommelt over de jaren.

Blijvende aandacht nodig voor kwetsbare groepen

Onze resultaten laten opnieuw zien dat de zwemvaardigheid onder kinderen uit verschillende kwetsbare groepen achterblijft. Zoals kinderen uit huishoudens met een lager inkomen en kinderen met een migratieachtergrond. Om de zwemveiligheid van alle kinderen in Nederland te verbeteren, is het nodig om consistent en specifiek aandacht te hebben voor deze kinderen. Zodat ook zij de kans krijgen om zwemlessen te volgen en hun zwemdiploma's te halen.

Verantwoording en bronnen

Verantwoording

De cijfers over zwemvaardigheid van kinderen van 2012-2018 zijn afkomstig uit de Vrijetijdsomnibus (VTO) van het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) en het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS).

De VTO-metingen van 2020 -2024 zijn tot stand gekomen via een samenwerking tussen de Boekmanstichting (namens het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap), het Mulier Instituut (namens het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport) en het CBS.

In 2022 hebben we de zwemdiplomacijfers uitgesplitst naar verschillende achtergrondkenmerken (Hollander & Westebroek, 2023). In 2024 maken we dezelfde uitsplitsingen, waarbij we de gegevens van 2020, 2022 en 2024 en de gegevens van 2014, 2016 en 2018 samennemen. Dit doen we om zo voldoende data (respondenten) te krijgen om deze uitsplitsingen te kunnen maken.

De respons was niet gelijkmatig verdeeld over de leeftijdsgroepen. Binnen de categorie 13 t/m 16 jaar waren te weinig respondenten om betrouwbare uitspraken te kunnen doen. Dit betekent niet alleen dat uitspraken over deze leeftijdsgroep zelf weinig waarde hebben, maar ook dat een totaalschatting voor 6 t/m 16 jaar hierdoor niet betrouwbaar genoeg is. Daarom is in dit onderzoek besloten de analyses te beperken tot kinderen van 6 t/m 12 jaar.

Bronnen

Postma, T., & De Martelaer, K. (2019). [*Definitie zwemveiligheid. Nationale Raad Zwemveiligheid.*](#) Nationale Raad Zwemveiligheid.

Nationale Raad Zwemveiligheid (NRZ) (2023). [*Nationale Norm Zwemveiligheid.*](#) Geraadpleegd op 11 augustus 2025.

Hollander, E., & Westebroek, M. (2023). [*Zwemvaardigheid 2022: Inzicht in het zwemdiplomabezit van kinderen.*](#) Mulier Instituut.

Contact

Eef Hollander

e.hollander@mulierinstituut.nl